

A PRO MEDIA ALAPÍTVÁNY ÉS
A VKL FILMSTÚDIÓ BEMUTATJA

KÓSA LŐRINC ÉS ZALKA LÓRÁNT FILMJÉT

BEMUTATÓ

2022. **26.**
AUGUSZTUS

SPORTPÁLYA

19:30

CSICSÓ
CSICSÓ
CSICSÓ

VÍZSODORTA
HISTÓRIÁK

SZERETETTEL
VÁRJUK!

Megmutatjuk,
milyen történeteket sodor
a csallóközi víz

Zalka Lóránt: Csicsó

1. RÉSZ : HÁBORÚ, SZEGÉNYSÉG, DEPORTÁLÁSOK

„Csicsó falu. Fekszik az öreg Duna közelében, ott, hol Komárom Győr vármegyével a Csiliznek Dunába folyása által határoltatik minden hegy és halom nélküli rónaságon...” (Részlet Fényes Elek 1848-as írásából)

Bevezető

Ezt a részt azonban ne gyerekek nézzék meg... Vagy éppen ellenkezőleg! Ezt a részt éppenhogy iskolás gyerekeknek kell megnézniük. Csakhogy tudják, és tisztában legyenek vele: felmenőiknek korántsem volt könnyű az életük. Háborús borzalmak, félelem, mélyszegénység, és mindezek között egy csöppnyi öröm egy pár új cipő miatt.

1945-1948

Bácsi, elmesélné nekem azt, amikor magát és a családját kitelepítették, csak azért, mert magyarul szóltak egymáshoz?

Néni, kérem, próbálja meg, fogjon hozzá, és meséljen nekem arról, amikor itt kellett hagyniuk Csicsót! – azt a szülőföldet, melyhez olyannyira ragaszkodtak... Kérem, mesélje el!

Bajusztörténet, Házépítés

Bajuszáért, annak csodálatáért betértek hozzá az emberek. János bácsi mondhatni világhíres bajusza büszkeséggel töltötte el az egész családot! Hasonló volt az öröm, mint amikor Malvin néniék felépítették kis házikójukat. A családi fészket... mégpedig két kezükkel, meg a házastársi összetartozás erejével. Mert szerették egymást, meg ezt a titkokkal teli földet.

Szülőföld! Előtted nincsen ereje a szónak,
Mégis: belőled Isten igéi szólnak,
Csicsó! Lelkekből kifaragott ősi ének,
Mondj nekünk még, mondj szép meséket!

2. RÉSZ : EGYHÁZAK, A KÁLNOKY CSALÁD ÉS A KASTÉLY

Állnak még a régi falak, a templomok,
Az egyik keresztet tart, a másik csillagot,
Áll a kastély is. Romjaiból kelt életre,
És árasztja illatát mesés rózsakertje.

Bevezető a templom toronyórájához

Csicsó római katolikus templomát 1660-ban építtette a Zichy család. Nevét Szűz Mária Mennybevételeiről kapta. A templom tornyában ősi óra mutatja az időt. Mindig a jelen időt, a most-ot – miközben halkan ketyeg a múlttól.

Bevezető a reformátusok részéhez

Bár a 17.században itt is üldözték a reformátusokat, ma ennek már nyoma sincs. A két templom békésen áll egymás közelében, hirdelve a nagy igazságot: a katolikus meg a református Jézus egy és ugyanaz!

(Bevezető a Kálnoky családhoz meg a kastélyhoz)

A falu határában álló kastélyt még 1657-ben építtette gróf Zichy István, később a Kálnoky család kapta örökbe. Kálnoky Alajos gróf úr és családja ma is a kastély lakják. Az azonban, hogy ők itt tudjanak élni, hosszú évtizedek megfeszített munkájának köszönhető. Mert a 2. világháború után a Kálnoky családnak menekülnie kellett, a csicsói kastély pedig akkor ebek harmincadjára jutott.

(A Kálnoky család és a reformátusok)

Azt kérdezik, milyen viszony alakult ki a katolikus grófi család és a helyi reformátusok közt? Sokan el sem hinnék! A Duna csak úgy sodorja felénk a segítő szándék és a bölcs tenni akarás apró történeteit.

3. RÉSZ : LION-HOLTÁG

Zizegő nádasok, vizek és lápok földje,
Sem az ár, sem a gond nem tehette tönkre,
A szelíd gátőr a töltésen áll, s messze néz el,
Éppen szövetséget köt a fényes éggel.

A Szakajtás felől a szél a béke titkát súgja,
S a csicsói ember, - kinek erre visz az útja -
Meghallja ezt, a szívébe rejti el,
Megható kép, hogy beéri ennyivel.

Bevezető

„Lioni holtág... Lion-tó... Öböl... Szakajtás” Hallottuk sokféleképpen. Elnevezések egymásutánságában játszik a magyar nyelv. Úgy, mint a vízi madarak, a Lion csillogó felszíne felett. A nádas susog, mesét mond, énekel. Régvolt erdőkről, hajdanvolt csicsóiakról, na és persze egy idősödő bácsiról, aki irtó módon szerette a bort.

4. RÉSZ : AZ 1965-ÖS ÁRVÍZ

Bevezető

Csicsó ősi folyója mindigis a Duna volt. Ezt érezte, tudta minden helyi lakos, ezzel a tudattal feküdtek, ezzel ébredtek. A Nagy Folyó egészen a szívükig elért.

De jöttek súlyos napok, nehéz órák. Az esőáztatta gát megingott, aztán elszakadt. 1965-öt írtak akkor a krónikások.

Zárszó

Valóban. A Duna meghatározója volt az emberek életének. És így van ez ma is. A folyó szalad, és közben ontja történeteit... Ám maga a Teremtő Isten mentsen meg bennünket, ha a gát, a töltés nem bírja tovább! Az Isten... meg hát az emberi összefogás. Mert ezek nélkül semmi sincs.

Akik részt vettek a forgatásban:

Androvics Adrianna, id. Androvics Mihály, ifjú Androvics Mihály, Androvics Zalán, Ádám Zsuzanna, Bédy Attila, Borgula Tamás, Bödők Áron Attila, Bödők Judit, ifjú Bödők Károly, Bödők Lili Napsugár, Bölcs Kata Luca, Buzgó Hermina, Buzgó József, ifjú Deák István, id. Fél Dénes, ifjú Fél Dénes, Fojtik Simon, Gaál Jenő, Győri Andrea, Győri Katalin, id. Győri László, Hostomsky Károly, Kolocsics Roland, Komjáthy Dorka, Kósa Krisztián, Kósa Lőrinc, Kovács Éva, Kovács Rita, Kurcsik János, Kustyán József, Kustyán Malvin, Matus Bence, Nagy Árpád, Nagy Szerénke, Németh Nóra, Petőcz Emma, Petőcz Teréz, Puskás Mátyás, Szabó Adrianna, Szabó Anna, Szabó Ilona, Szüllő Judit, Vasmera Csilla, Vida Eszter, Vida Nóra, Vida Sándor, Vörös László

1. Nap

A Szakajtás felől a szél a béke titkát súgja,
S a csicsói ember, - kinek erre visz az útja -
Meghallja ezt, a szívébe rejti el,
Megható kép, hogy beéri ennyivel.

Lion Viktor „szalámiboltja”.

Viszik az embereket a kaszárnya elől, „félő, hogy a Duna gátat szakít”.

„Akkor ért bennünket a legnagyobb döbbenet, amikor felöltöttük magunkra szüleink ruháit. Mintha ők néztek volna vissza ránk. Mintha ők játszották volna el saját múltjukat.” A kaszárnya előtt és az ONCSA házaknál.

„Osztják a segélycsomagokat.”

2. Nap

Zizegő nádasok, vizek és lápok földje,
Sem az ár, sem a gond nem tehetette tönkre,
A szelíd gátőr a töltésen áll, s messze néz el,
Éppen szövetséget köt a fényes éggel.

„A csicsói gazdák visszakapták az evakuáláskor elszállított, az árvíz elől elmenekített állataikat”. Helyszín, Kertalja. Az egyik jelenethez régies motívumú kovácsoltvas kapu kellett. Az Öreg utcában megtaláltuk.

Délutánra egy régi (kis)motort is sikerült beszerezni Kolocsics Rolandtól. Duna utca, a volt Lion vendéglő előtt.

A nap a tájházban fejeződött be gyerekekkel, fiatalokkal, idősekkel és Bődők Judittal, aki hegedűt hozott magával.

Egy szegény sorsú asszony hat gyermekével elköltött estebédje.

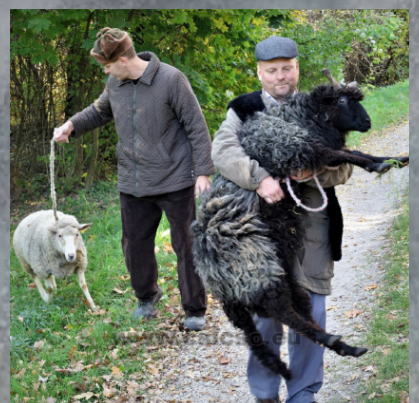
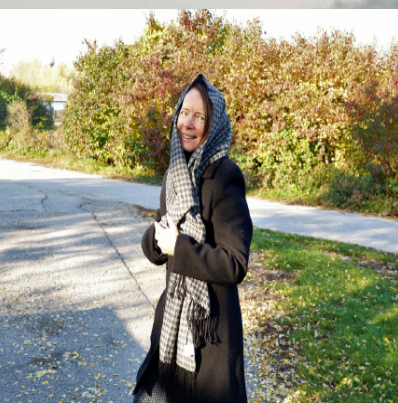
Lion Viktor lakodalmi estje.

3. Nap

Állnak még a régi falak, a templomok,
Az egyik keresztet tart, a másik csillagot,
Áll a kastély is. Romjaiból kelt életre,
És árasztja illatát mesés rózsakertje.

A kastélyparkban két történetet is leforgattak.

A halastó vízparti és vízi történetek helyszíne volt.

A forgatás délután a megújult református templomban folytatódott.

Az esti program a szövetség kovácsműhelyében fejeződött be.

Adatközlők és versszavalók

Vida Eszter

Szabó Magda

Olajos Margit

Nagy Géza

Kustván Malvin

Idős Kollár Géza

Kiss Nándor

Hostomsky Eszter

Fehérváry Sándor

Décsi László

Barthalos Lajos

Bödök József

Idős Bödök Károly

Bödök László

Fél Erzsébet

Buzgó Hermina

Canavesi Ambrus

Habenicht Erzsébet

Lévai Attila

Bugyi Attila

Idős Szabó János +

Bucsányi Diana

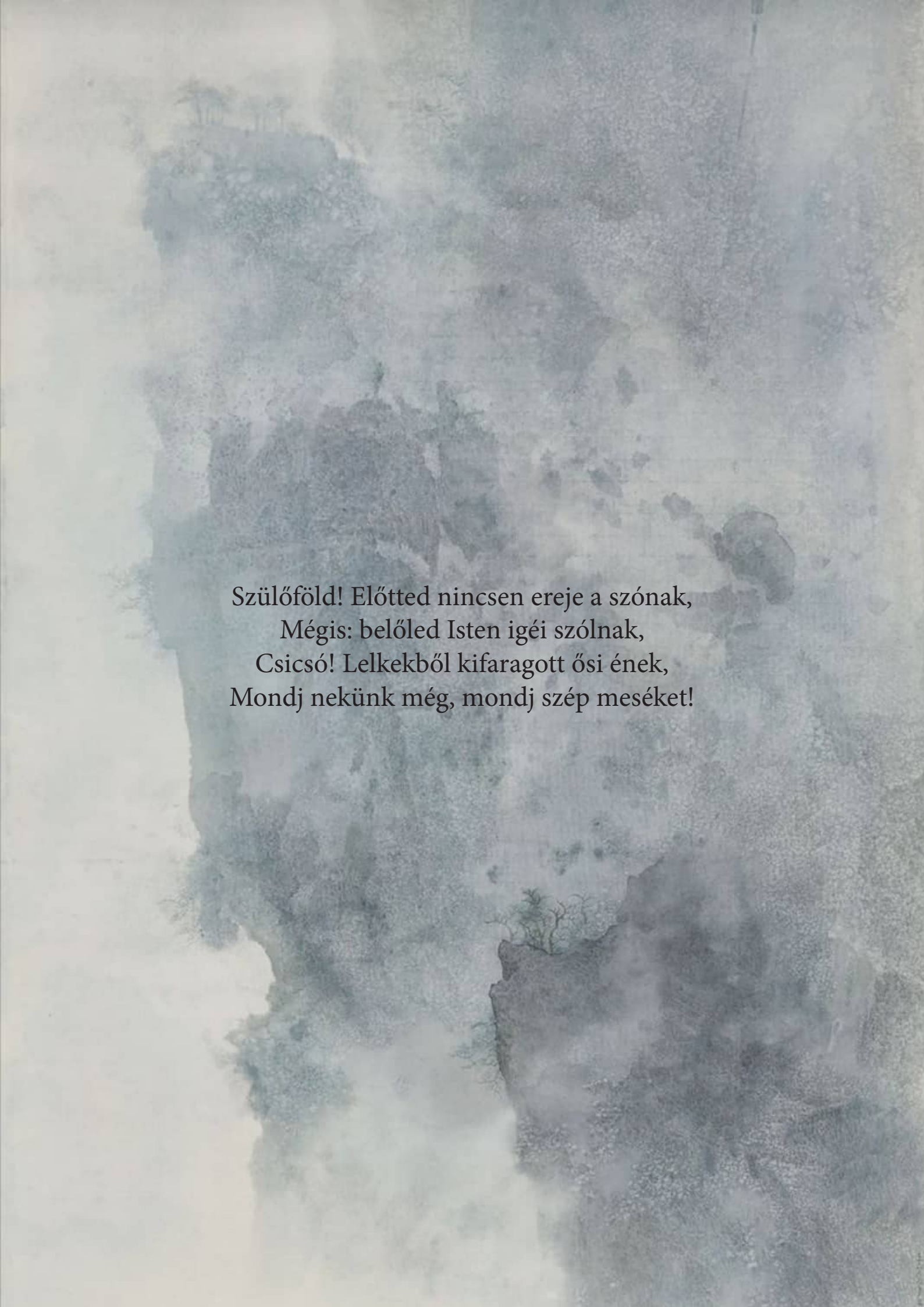
Komjáthy Dorka

Póda Kiara

Bölcs Virág Panna

Szülőföld! Előtted nincsen ereje a szónak,
Mégis: belőled Isten igéi szólnak,
Csicsó! Lelkekből kifaragott ősi ének,
Mondj nekünk még, mondj szép meséket!